

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput XXII. Quomodo tunc temporis cum de Spiritu Sancto mota esset
quaestio, eum Patri & Filio consubstantialem esse decretum est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

παρρησιασάμενος πρὸς τὸ δόγμα τῶν ἐν
 νικαία σιωληθόντων, κατέλιπεν αὐτόν, ὡς εἰς
 ἕτερον ἦλθεν ἐκκλησίαν καὶ ὁ λαὸς ἐπηκολυ-
 θησε· ἡ δὲ πόλις σιωληθῆναι
 βασιλεῖα ὀψομένη, καὶ νεώτερον ἔσε-
 δαί παρρησιασάμενος ὀψομένης ὀψομένης ὀψο-
 λης σὺ τοῖς ἀμφ' αὐτόν, χαλεπῶς ἠνεγκε
 τὴν ὕβριν καὶ συλληθῆναι βρεθάνιονα, εἰς
 ὑπερορίαν ἀγαθὸν παρρησιασάμενος ὀψο-
 κρον αὐτῆς ἐπανάγαθ' ἐπέτερεψε χαλε-
 παίνοντος γ' οἰμαί παρρησιασάμενος τὴν φυγὴν ὅτι
 αὐτοὶ εἰδὼν ὅτι σιωληθῆναι, ἐδέδεικε μὴ τι νεώτε-
 ρωσιν ἀνδρείας τὴν παρρησιασάμενος, καὶ τῆ
 ἔσει τῶν τόπων, ἀναγκαίως τῆ ρωμαίων οἰ-
 κηθῆναι, καὶ τῶν ἰσθμῶν τὸ κλίμα βαρβάρων
 παρρησιασάμενος βρεθάνιον μὴν ἐν ὧδε
 κρείττων ἀνεφάνη τῆς ὀψομένης παρρησιασάμενος
 ἀνέτατε ἀλλὰ ἀγαθός, καὶ ὀψομένης
 βίαι ὀψομένης, ὡς καὶ αὐτοὶ σιωληθῆναι μαρτυ-
 ρῶσιν ὡς ὀψομένης ὀψομένης ἐπειράθη διὰ
 ταῦτα τῆς τῆ βασιλείας ὀψομένης, πλὴν τῶ
 παρρησιασάμενος ὀψομένης τῆς ὀψομένης
 σιωληθῆναι καθότι τῶν ἐπέκεινα ρωμαίων ἦρχεν ὀψο-
 κληθῆναι, ἐπανέτης τὸ ἀντὶ τὸ δόγμα τῶν
 ὀψομένης σιωληθῆναι, καὶ εὐλαβῶς εἰς ἀγαθὸν
 τὸ θεῖον ἔχων ὡς μὴ τῆ ὀψομένης τοῖς ἱεροῦσι
 μὴδεν, μὴτε ἀλλως ἀρῆσθαι νεώτερον ἐπὶ
 χρεῶν ἢ ἀμείνων δοκῆναι παρρησιασάμενος τῆς ἐκ-
 κληθῆναι θεοῦ τὰδε γ' κρείττων τ' αὐτῶ
 δικαιοσύνης ἠγάθη, καὶ πρὸς βασιλεῦς ἀεισος
 γρονῶς, καὶ ἰκανὸς ἀρχεν διὰ τῶν πρᾶγμα-
 των φανεῖς.

A coram Imperatore locutus de doctrina
 fidei Nicæna, ab eo discessit, & ad aliam
 Ecclesiam se contulit : quem populus
 quoque secutus est. Univerſa autem
 fere civitas confluxerat, Imperatoris
 videndi caufa, & quia novi quidpiam
 eventurum credebatur. At Valens unâ
 cum ſuis derelictus, contumeliam ini-
 quo animo tulit. Quocirca Vetranio-
 nem comprehenſum, in exilium abduci
 jubet : nec multo poſt redeundi ei copi-
 am fecit. Nam cum Scythas, ut opinor,
 ob exilium Epifcopi ſui indignantes vi-
 deret, metuere cepit ne quid novarum
 rerum molirentur. Norat enim eos for-
 tianimo præditos eſſe, & ob ſitum loco-
 rum, utiles ac neceſſarios eſſe Imperio
 Romano, valli inſtar objectos finitimis
 Barbaris. Hunc in modum Vetranio
 conatus Principis ſuperavit: vir & in re-
 liquis rebus eximius, & vitæ integritate
 conſpicuus, ſicut ipſemet Scythæ te-
 ſtantur. His de cauſis omnes fere ubi-
 que clerici Imperatoris iram experti
 ſunt, exceptis Occidentalium partium
 Eccleſiis. In illis enim regionibus re-
 gnabat Valentinianus, qui & Nicæna
 Synodi doctrinam ſequēbatur, & erga
 divinum numen adeo piè erat affectus,
 ut neque imperaret quidquam ſacerdo-
 tibus, neque omnino novare aliquid in
 Eccleſiaſticis ſuſtineret, ſi quid ſibi de-
 terius aut rectius viſum fuiſſet. Has
 enim res, examine ac iudicio ſuo præ-
 ſtantiores eſſe exiſtimabat, quamvis
 eximius eſſet Imperator, & ad res geren-
 das, ut experimento patuit, aptiſſimus.

CAPUT XXII.

Κεφ. κβ.

*Quomodo tunc temporis cum de Spiritu
 Sancto mota eſſet quaſtio, eum Patri &
 Filio conſubſtantialem eſſe decretum eſt.*

ὅτι καὶ ὁμοῦς καὶ κενότοις τῶν ἁγίων πνεύματος λό-
 γοι, ἐκράθη ὁμοῦσιον ἀγίου πατρὶ τε καὶ υἱῶ.

ΕΝ τῷ τῷ ὀψομένης, ἡδὴ μὴν παρρησιασάμενος
 δόξαμένη, νῆν ὀψομένης ὀψομένης ἢ
 ζήτησις ἦν, εἰ καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα πα-
 ρρησιασάμενος καὶ ὀψομένης ὀψομένης παρρησιασάμενος
 ἐπειράθη διὰ ταῦτα τῆς τῆ βασιλείας ὀψομένης, πλὴν τῶ
 παρρησιασάμενος ὀψομένης τῆς ὀψομένης
 σιωληθῆναι καθότι τῶν ἐπέκεινα ρωμαίων ἦρχεν ὀψο-
 κληθῆναι, ἐπανέτης τὸ ἀντὶ τὸ δόγμα τῶν
 ὀψομένης σιωληθῆναι, καὶ εὐλαβῶς εἰς ἀγαθὸν
 τὸ θεῖον ἔχων ὡς μὴ τῆ ὀψομένης τοῖς ἱεροῦσι
 μὴδεν, μὴτε ἀλλως ἀρῆσθαι νεώτερον ἐπὶ
 χρεῶν ἢ ἀμείνων δοκῆναι παρρησιασάμενος τῆς ἐκ-
 κληθῆναι θεοῦ τὰδε γ' κρείττων τ' αὐτῶ
 δικαιοσύνης ἠγάθη, καὶ πρὸς βασιλεῦς ἀεισος
 γρονῶς, καὶ ἰκανὸς ἀρχεν διὰ τῶν πρᾶγμα-
 των φανεῖς.

Eodem tempore rursus mota est
 quaestio, utrum Spiritus Sanctus
 ejusdem cum Patre & Filio substantiae
 censendus esset, quae quidem quaestio
 cum jam pridem coepta fuisset, tunc ma-
 ximum incrementum acceperat. Multae
 igitur hac de re disputationes magna
 contentione factae, non minus quam an-
 tea de Dei Verbo. Porro in hac con-
 troversia Anomiani, & ii qui Filium Pa-
 tri similem quoad substantiam asserabant,

Pppp

inter se consenserunt. Utrique enim Spiritum sanctum ministrum esse, & ordine atque honore tertium, & substantia dissimilem asseverabant. Quicumque vero Filium Patri consubstantialem esse profitebantur, idem quoque sentiebant de Spiritu. Quam doctrinam in Syria quidem Apollinatis Laodicensis: in Aegypto autem Athanasii Episcopi; in Cappadocia vero & in Ecclesiis Pontici, Basilii & Gregorii acerrime tutati sunt. Porro cum hæc quæstio ageretur, & contendendi studio magis magisque in dies cresceret, Episcopus urbis Romæ, re comperta scripsit ad Orientis Ecclesias, ut Trinitatē consubstantialem, & honore gloriaque æqualem, una cum Occidentalibus Episcopis confiterentur. Quo facto, utpote controversiâ iudicio Romanæ Ecclesiæ terminatâ, singuli quievêre: eaque quæstio finem tandem accepisse videbatur.

CAP. XXIII.

De morte Liberii Episcopi Romani: deque Damaso & Ursino qui post illum fuerunt. Et quod uni versus Occidens præter Mediolanum & Auxentium eius Episcopum, recte sentiebat. Item de Synodo Romana que Auxentium deposuit, & de regula quam promulgavit.

PER idem tempus mortuo Liberio, Damasus Romanæ sedis administrationem suscepit. Qua in ordinatione Ursinus quidam Diaconus quorundam suffragiis nominatus, cum repulsum passus esset, ferre non potuit: sed clam ab obsecris quibusdam Episcopis ordinatus, Ecclesiam discerpere, & separatim collectas agere conabatur. Diviso igitur populo, alii quidem istum, alii vero Damasum præferabant Episcopum. Hinc, ut verisimile est, ingens contentio ac seditio multitudinis exarsit: adeo ut malum ad vulnera & cædes usque prorumperet. Donec Præfectus urbis, multis tum ex plebe, tum ex clero supplicio affectis, Ursini conatum repressit. Quod vero ad doctrinam fidei pertinet, nec Romani, nec ulli alii in Occidentis partibus, tunc temporis, sicut nec antea, inter se dissidebant: sed universi sententiam Nicænæ Synodi approbant, & Trinitatem æqualis honoris ac potentie venerabantur. Excepto duntaxat Auxentio; qui tunc Mediolanensi

ἐναυλέγοντες ἀμφότεροι γὰρ διακονικὸν καὶ τρίτον τῆ τάξει καὶ τῆ τιμῇ, καὶ τῆ ἐστία αὐλοῖον τὸ πνεῦμα ἰσχυρίζοντο. ὅτι ὁμοουσιον τῷ πατρὶ τὸν ὕον ἐδόξαζον, τὰ αὐτὰ δὲ αὐτῷ ἔπνεύματι. Ἐφρόνην ἐπαγγίνωσεν ὁ τρίτον λόγῳ συγίσιον, ἐν μὴν τῆ συρία δοσολογίας. ὁ λαοδικεὺς ἐν αἰγύπτῳ δὲ ἀθανασίου ὁ ἐπίσκοπος. ὡσαύτῃ καππαδοκίας κρηταῖς ἀνα τὸν πόντον ἐκκλησιαστικῶν βασιλέων. Ἐρηγόριον ἀνακινεμένην ὅτι τοιαύτην ἰσχυροῦς, καὶ ὡς εἰκός ταις φιλονεικίαις ὁμοουσιον πλεον ἐπιδόξησης, μαθῶν ὁ ῥώμης ἐπισκοπῶν, ἐγράψεταιῖς ἀνα τὴν ἐκκλησιαστικῶν τοῖς δότῃ δύσεως ἱερεῦσι, περὶ ἀομοουσιον καὶ ὁμοδόξον πρεσβεύειν τέτρα ἡ γρηγοριανῶν. Ἰπικεκεμημένοις ἀπαξ ὡσαύτῃ τῆς ῥωμαίων ἐκκλησιαστικῶν συχίαν ἡ γον ἑκάσαι, καὶ τῶν ἔχων ἐδόξεν ἡ τοιαύτη ζήτησις.

Κεφ. κγ.

Περὶ τελευτῆς Liberii ῥώμης, καὶ δαμάσου καὶ εὐραίου τῶν μετ' αὐτῶν καὶ ὡς ἀνίσταται, πάλιν τὸ ὄρθιον ἐδόξαζεν, πάλιν μετ' αὐτῶν καὶ αὐξέντιον τῆ ταύτης ἀρχιερέως. καὶ ὡσαύτῃ τῶν ῥωμαίων δὲ, ἵτις κατέλιπον αὐξέντιον, καὶ ἔβη ἐν ἱερῶσι.

Περὶ ὁ τρίτον τὸν χρόνον λιβερῶν τελευτῶν Πισαντῶν, ἐπίπεπε δαμάσω τῶν ῥωμαίων ἱρόνον ἰσχυροῦς καὶ ἡ γρηγοριανῶν καὶ ἐρῶν καὶ τῆς διακονῶν, δότῃ συχίαν ἐπαγγίνωσεν λαβρα ὅτι ἰσχυροῦς ἀσχυροῦς ὡσαύτῃ πῶν χειροτονηθείς, διασπῶν τῶν λαῶν ὡσαύτῃ δαξ, καὶ καθ' ἑαυτὸν ἐκκλησιαστικῶν μετ' αὐτῶν ἰσχυροῦς ὅτι πλεον, οἱ μὴν τρίτον, οἱ δὲ δαμάσω ἰσχυροῦς καὶ πολλῶν τῶν δημοκρατικῶν, ἔρεσι εἶχε καὶ ἰσχυροῦς ὡς μέχρι καὶ ῥωμαίων καὶ φόνων τὸ κακὸν ὡσαύτῃ εἰσῆσθε δότῃ τῶν ῥώμης ὑπαρχῶν πολλῶν ἔδημα καὶ τῶν κληρῶν πτωρίαις ἰσχυροῦς, ἔπαυσε τῶν ἔρῶν ἐπιχειρήσῃ δότῃ ἀτῶν δὲ ὡσαύτῃ θά ὡσαύτῃ, ἔτε ῥωμαῖοι διεφείρεν ἔτε ἔτερεσι τῶν ἀνα τὴν δύσιν ἀλλὰ πῶν τες τὰ δόξαια τοῖς ἐν νικαίᾳ συνηθῶσιν ἐπήνεν, καὶ περὶ ἀτα ἰσχυροῦς τῶν ἰσχυροῦς ἐδόξαζον πάλιν τῶν ἀμφοτέρων ἰσχυροῦς δὲ ὡσαύτῃ τότε τῆς ἐν μετ' αὐτῶν.